

**แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช**
GUIDELINES FOR DEVELOPMENT CURRICULUM MANAGEMENT ON
MASTER OF EDUCATION PROGRAM OF MAHAMAKUT BUDDHIST
UNIVERSITY SRIDHAMMASOKKARAJ CAMPAS.

สรัญญา แสงอัมพร

บุญส่ง ทองเอียง

ธีรภัฏ หนูทองแก้ว

ส.สมบัติ มีสุนทร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช โดยประชากรที่ศึกษาครั้งนี้คือ บุคลากรในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช จำนวน 75 รูป/ คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการพัฒนาบุคลากร มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 23.00 ควรอบรมให้บุคลากรเข้าใจการทำหลักสูตร
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 20.00 ควรจัดงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรให้เพียงพอ
3. ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 16.67 ควรให้อาจารย์ประจำหลักสูตร มีส่วนร่วมในเรื่องของหลักสูตร

4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 23.33 ควรมุ่งให้เพียงพอ

5. ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 17.00 ควรให้คณาจารย์และนักศึกษาได้ประเมินการใช้หลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, การบริหารหลักสูตร

Abstract

The Objectives of the research article were to study Development of Curriculum Management guidelines on Master of Education Program of Mahamakut Buddhist University Sridhammasokkaraj Campus. Providing 75 personnels of Sridhammasokkaraj Campus. Respond to the questionnaire analyze collected data were percentage and frequency.

Findings were as follows:

1. Personnel development working teams for making and implementing curriculum, there are parts that are not practical 23.00: should provide training for personnel to understand how to develop curriculum.

2. Allocate budget for purchasing instructional media, there are parts that are not practical 20.00: budget should be provided in the sufficient courses.

3. Teachers participate in planning and curriculum development, there are parts that are not practical 16.67: should the instructors of the course participate in the curriculum.

4. Promotion in academic support, there are parts that are not practical 23.33: should have enough budget.

5. Quality supervision, there are parts that are not practical 17.00: should allow faculty and students to evaluate the use of the curriculum in each academic year.

Keywords: Guidelines for development, Curriculum management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการที่เน้นเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและถือว่าการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการบริหารการศึกษา และนำเอาผลการตรวจประเมินคุณภาพมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตามวงจรคุณภาพ (Plan, Do, Check, Act) ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการโดยต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ของการเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพ สถาบันอุดมศึกษาไทยจึงต้องเร่งพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษา ในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ ตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาพการศึกษาไทยในอนาคตจะต้องเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยพิจารณาปรับปรุงทั้งระบบ ในด้านปรัชญา แนวคิด จุดมุ่งหมาย หลักสูตร กระบวนการเรียน การสอน การประเมินผล คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งการจัดการศึกษาแนวใหม่ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วถึง ตามกฎกระทรวงหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโศกราช จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสนองนโยบายดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายในเชิงยุทธศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตและผลลัพธ์ซึ่งเป็นเป้าหมายเชิงคุณภาพ (quality) (เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2556)

จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558หลักสูตรในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและ

มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จริยธรรมาภิบาลทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาและสังคม (ราชกิจจานุเบกษา, 2558) แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จึงสมควรปฏิบัติใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ด้านการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับดูแลคุณภาพ ซึ่งจากผลการประเมินตนเองของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ฯ ที่ผ่านมายังมีความอ่อนด้อยในส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 อยู่หลายด้าน

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ฯ จึงสนใจที่จะมุ่งค้นหาคำตอบแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ฯ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ฯ ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการบริหารจัดการหลักสูตรที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

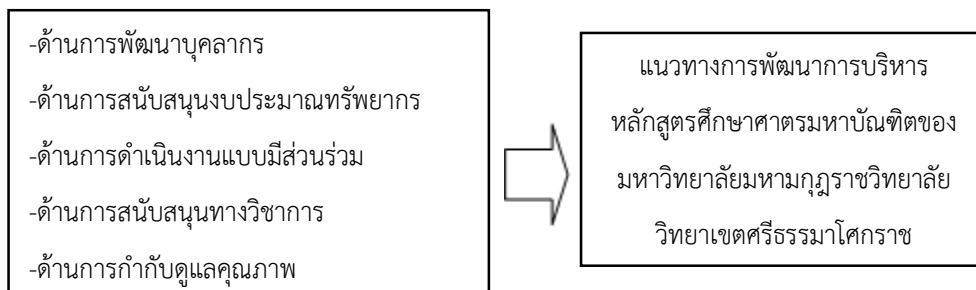
1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ฯ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ฯ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จำนวน 75 รูป/คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้จำนวนประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 รูป/คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช มีขอบเขตครอบคลุมถึงผลสัมฤทธิ์ทางประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการหลักสูตรที่กำหนดไว้ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ด้านการสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับดูแลคุณภาพ ที่เป็น แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตร เพื่อให้บรรลุถึงผลลัพธ์ของการบริหารจัดการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรตามรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาวิจัย ได้แก่ การบริหารหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ด้านการสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับดูแลคุณภาพ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย สามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสอบถามข้อมูลเพื่อประเมินทั่วไป โดยการสอบถามเป็นรายบุคคลและการสนทนากลุ่ม จากบุคลากรของวิทยาเขตเพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานจากการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลเพิ่มเติมหรือการแนะนำที่เป็นประโยชน์ แล้วบันทึกเก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ไว้ในแฟ้มเก็บข้อมูลของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 ทำเอกสาร หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เรื่อง “แนวทาง การพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขต ศรีธรรมมาโคกราช” จากผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบสอบถามโดยแบบสอบถามที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อทำการสอบถามความคิดเห็นที่มีแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช และปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนา การบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมด้านการสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับ

ดูแลคุณภาพ ที่น่าจะเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตร เพื่อให้บรรลุถึงผลลัพธ์ของการบริหารจัดการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ส่วนที่ 3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด ที่เป็นข้อเสนอแนะทั่วไป สถิติที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่ทราบ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ด้านการพัฒนาบุคลากร	75	100.00	-	23.00	-	-
2	ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร	75	100.00	-	20.00	-	-
3	ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม	75	100.00	-	16.67	-	-
4	ด้านการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ	75	100.00	-	23.33	-	-
5	ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ	75	100.00	-	17.00	-	-

1. ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 3 ลำดับแรกคือ จัดให้ไปศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 23.00 รองลงมาคือส่งเสริมให้มีการ

จัดประเมินผลการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 16.67 และส่งเสริมให้มีการจัดประเมินผลการเรียนการสอนของหลักสูตร ร้อยละ 11.67

2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร พบว่า ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 3 ลำดับแรกคือ บริหารงบประมาณให้มีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอ ร้อยละ 20.00 รองลงมาคือ บริหารงบประมาณให้มีห้องเรียนอย่างเพียงพอ ร้อยละ 15.00 และบริหารงบประมาณให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเพียงพอ ร้อยละ 6.67 ส่วนไม่ทราบ มีเพียงจัดเตรียมงบประมาณสำหรับการพัฒนาบุคลากรและจัดเตรียมงบประมาณเพื่อใช้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ตามความต้องการของอาจารย์ผู้สอน ร้อยละ 3.33

3. ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม พบว่า ได้ปฏิบัติ 3 ลำดับแรกคือให้คณาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ร้อยละ 16.67 รองลงมาคือ ให้คณาจารย์มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ร้อยละ 10.67 และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาร้อยละ 13.33

4. การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ พบว่า ที่ไม่ได้ปฏิบัติ 3 ลำดับแรกคือลดภาระงานอื่นของอาจารย์ เพื่อมุ่งงานสอนเป็นหลัก ร้อยละ 23.33 รองลงมาคือจัดทำระเบียบการให้รางวัลแก่นักศึกษาที่ชัดเจน ร้อยละ 21.67 จัดทำระเบียบการลงโทษนักศึกษาที่ชัดเจน ร้อยละ 15.00

5. การกำกับ ดูแลคุณภาพ พบว่า ที่ไม่ได้ปฏิบัติ 3 ลำดับแรกคือสำรวจความต้องการบริการนิเทศของอาจารย์ ร้อยละ 17.00 รองลงมาคือประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง นำสรุปการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรของวิทยาเขต ร้อยละ 8.33 และมีแผนการการนิเทศการใช้หลักสูตรชัดเจนเป็นรูปธรรม ดำเนินการติดตามการใช้หลักสูตร อย่างครอบคลุม ร้อยละ 6.67

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 75 ชุด ที่ได้ถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช ร้อยละ 95 ผู้วิจัยได้สรุปเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยไว้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาบุคลากร

1.1 ปัญหา

- 1.1.1 บุคลากรมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรน้อย
- 1.1.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช มีการเปลี่ยนแปลงการจัดทำหลักสูตร
- 1.1.3 งบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ น้อย
- 1.1.4 บุคลากรไม่นิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงรายวิชาที่สอนเพราะอาจารย์ไม่เพียงพอ
- 1.1.5 ความเข้าใจของบุคลากรไม่ตรงกัน
- 1.1.6 บุคลากรบางคนไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร

1.2 ข้อเสนอแนะ

- 1.2.1 ควรจัดการอบรมการทำหลักสูตรให้บุคลากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ให้เข้มข้น ให้เข้าใจทุกรายละเอียด
- 1.2.2 หลักสูตรแกนกลางควรมีความชัดเจน
- 1.2.3 ควรจะมีงบประมาณมากขึ้นกว่าเดิม
- 1.2.4 ควรจัดสรรอาจารย์ให้ครบและสอนตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 1.2.5 ควรให้บุคลากรทุกคนจัดทำแผนการสอนของตนเองในรายวิชาที่สอนอย่างน้อยหนึ่งวิชา

2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร

2.1 ปัญหา

- 2.1.1 งบประมาณสนับสนุนน้อย และล่าช้า
- 2.1.2 งบประมาณในการจัดอบรมหลักสูตรน้อยไม่เพียงพอ
- 2.1.3 การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกระชั้นชิดทำให้งานได้ไม่ครอบคลุม

2.2 ข้อเสนอแนะ

- 2.2.1 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราชควรจัดงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรให้เพียงพอ
- 2.2.2 จัดสรรให้แต่เนิ่นๆไม่ควรให้ใกล้การเบิกจ่ายเงิน

3. ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม

3.1 ปัญหา

- 3.1.1 ผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา
- 3.1.2 ชุมชนอยู่ห่างไกลจากวิทยาเขต การคมนาคมไม่สะดวก
- 3.1.3 รายได้ของนักเรียนน้อย ต้องทำงานทุกวันไม่มีเวลามาเรียนทุกวัน
- 3.1.4 ผู้บริหารจะให้ความร่วมมือกับหลักสูตรน้อย
- 3.1.5 ยังขาดความประชาสัมพันธ์สู่ชุมชน จึงทำให้ ขาดการประสานงานในเรื่องของหลักสูตร

- 3.1.6 ความร่วมมือของผู้บริหารยังไม่มาก และไม่เข้าใจในการมีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร

3.2 ข้อเสนอแนะ

- 3.2.1 ควรให้อาจารย์ประจำหลักสูตร มีส่วนร่วมในเรื่องของหลักสูตรการทำหลักสูตร
- 3.2.2 ควรมีการอบรมและชี้แนะให้กับผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น
- 3.2.3 ควรสร้างหลักสูตรให้เข้มแข็ง วิทยาเขตต้องมีส่วนร่วมมากขึ้น
- 3.2.4 ควรมีอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้บริหารมาช่วยดูแล ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 3.2.5 ควรมีการประสานงานกับอาจารย์ประจำหลักสูตร อย่างจริงจัง
- 3.2.6 ควรกำหนดระยะเวลาในการจัดทำหรือทำความเข้าใจเนื้อหา
- 3.2.7 ควรทำความเข้าใจกับอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนในบทบาทนี้

4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ

4.1 ปัญหา

- 4.1.1 ใช้งบประมาณในการจัดทำหลักสูตรน้อย
- 4.1.2 มีแหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอตามความต้องการ
- 4.1.3 การสนับสนุนทางวิชาการของวิทยาเขตน้อยมาก
- 4.1.4 ระบบการจัดการงานวิชาการ ยังไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ
- 4.1.5 บุคลากรมีน้อยและขาดความรับผิดชอบ

- 4.1.6 แหล่งเรียนรู้ขาดการปรับปรุงและดูแล
- 4.1.7 มีสถานที่คับแคบ/อากาศร้อน/ภูมิทัศน์ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 4.1.8 ห้องสมุดมีพื้นที่คับแคบ ไม่สามารถรองรับการใช้บริการของนักศึกษาได้อย่างเต็มที่

- 4.1.9 บรรณารักษ์ไม่มีความชำนาญเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ในห้องสมุด
- 4.1.10 แหล่งเรียนรู้อยู่ไกลจากวิทยาเขต ทำให้ลำบากในการพานักศึกษาไปศึกษา
- 4.1.11 ตำราที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนยังขาดอยู่
- 4.1.12 มีจำนวนนักศึกษามากเวลาใช้ห้องสมุดเวลาตรงกัน
- 4.1.13 การเก็บข้อมูลพื้นฐานไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร
- 4.1.14 ข้อมูลสูญหาย
- 4.1.15 อาจารย์ส่วนใหญ่มีผลงานทางวิชาการน้อยหรือไม่มีเลย เพราะบรรจุไม่กี่ปี
- 4.1.16 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการไม่มีสถานที่และงบประมาณในการจัดให้น่าสนใจ

- 4.1.17 ขาดเงินทุน
- 4.1.18 ไม่มีผลงานทางวิชาการมาเผยแพร่
- 4.1.19 มีผลงานทางวิชาการแต่ไม่ต้องการเผยแพร่

4.2 ข้อเสนอแนะ

- 4.2.1 ควรปรับปรุงให้เพียงพอ
- 4.2.2 ควรจัดสรรงบประมาณในการพานักศึกษาไปแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ไกลอย่างเพียงพอ
- 4.2.3 ควรมีศึกษานิเทศก์กำกับติดตามหลักสูตรของวิทยาเขต
- 4.2.4 ควรจัดระบบให้รวดเร็ว และลดขั้นตอนในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ
- 4.2.5 ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการให้มากขึ้น
- 4.2.6 ควรมีการปรับปรุงดูแล เพื่อให้บรรยากาศในแหล่งเรียนรู้ น่าใช้ น่าเรียน
- 4.2.7 ควรสร้างห้องสมุดให้กว้างกว่าเดิมและปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ดีขึ้น
- 4.2.8 ควรจัดอบรมการจัดหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด
- 4.2.9 ควรสำรวจความต้องการของบุคลากรในการใช้แหล่งเรียนรู้
- 4.2.10 ควรแนะนำให้คณาจารย์จัดเก็บผลงานเพื่อความก้าวหน้าของอาชีพ

4.2.11 ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการให้บุคลากร

4.2.12 บุคคลที่มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่ควรให้ขวัญและกำลังใจกับบุคคลนั้น

5. ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ

5.1 ปัญหา

5.1.1 มีการประเมินผลหลักสูตรน้อย

5.1.2 มีเวลาประเมินผลหลักสูตรน้อย

5.1.3 ขาดการประเมินการใช้หลักสูตรจากอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา

5.1.4 บุคลากรที่ทำการประเมินผลหลักสูตรมีน้อย

5.1.5 เวลาผู้ประเมินผลหลักสูตรกับผู้รับการประเมินผลหลักสูตรไม่ตรงกัน

5.1.6 บรรยากาศในการประเมินผลหลักสูตรไม่ดี

5.1.7 มีการติดตามการใช้หลักสูตรน้อย

5.1.8 บุคลากรที่รับผิดชอบ ขาดความรับผิดชอบและไม่ตรงเวลา

5.1.9 ข้อมูลในการวิจัยมากเกินไป

5.1.10 ข้อมูลได้ไม่ตรงตามเวลา

5.1.11 มีผู้วิจัยคนเดียวทำให้มีภาระมากเกินไป

5.1.12 ยังไม่มีการวิจัยเรื่องหลักสูตรมากนัก

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ควรให้คณาจารย์และนักศึกษาได้ประเมินการใช้หลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา

5.2.2 ควรมีการประเมินผลหลักสูตรการใช้หลักสูตรให้บ่อยขึ้นและเป็นระบบ

5.2.3 ควรให้ผู้ประเมินผลหลักสูตรสอนน้อยลง

5.2.4 ควรจัดทำการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ

5.2.5 ควรปรับข้อมูลให้น้อยลง

5.2.6 ควรตั้งคณะกรรมการร่วมกันในการทำงานวิจัย

5.2.7 ควรมีการวิจัยหลักสูตรทุกปีการศึกษา

5.2.8 การเก็บรวบรวมข้อมูลควรได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ ให้มากขึ้น

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช

แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช ด้านการพัฒนาบุคลากร มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 23.00 ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 20.00 ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 16.67 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 23.33 ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ มีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ 17.00

การพัฒนาบุคลากร ควรจัดการอบรมการทำหลักสูตรให้บุคลากรวิทยาเขต ศรีธรรมาสโคราชให้เข้มข้น ให้เข้าใจทุกรายละเอียด หลักสูตรแกนกลางต้องมีความชัดเจน ควรมีงบประมาณมากขึ้นกว่าเดิม ควรจัดสรรคณาจารย์ให้ครบและสอนตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน ควรให้บุคลากรทุกคนจัดทำแผนการสอนของตนเองในรายวิชาที่สอนอย่างน้อยหนึ่งวิชา

การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรจัดงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรให้เพียงพอ จัดสรรให้แน่นอน ๆ ไม่ควรให้ใกล้การเบิกจ่ายเงิน

การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ควรให้อาจารย์ประจำหลักสูตร มีส่วนร่วมในเรื่องของหลักสูตรการทำหลักสูตร ควรมีการอบรมและชี้แนะให้กับผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น ควรสร้างอาจารย์ประจำหลักสูตรให้เข้มแข็ง วิทยาเขตต้องมีส่วนร่วมมากขึ้น ควรมีศึกษานิเทศก์ และ วิทยาเขตมาช่วยดูแล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการประสานงานกับผู้บริหารอย่างจริงจัง ควรกำหนดระยะเวลาในการจัดทำหรือทำความเข้าใจเนื้อหา ต้องทำความเข้าใจกับอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคน

การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ ควรมีงบให้เพียงพอ จัดสรรงบประมาณในการพานักศึกษาไปแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ไกลอย่างเพียงพอ ควรมีผู้ประเมินกำกับติดตามหลักสูตรของวิทยาเขต จัดระบบให้รวดเร็ว และลดขั้นตอนในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการให้มากขึ้น ควรมีการปรับปรุงดูแล เพื่อให้บรรยากาศในแหล่งเรียนรู้ น่าใช้น่าเรียน สร้างห้องสมุดให้กว้างกว่าเดิมและปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ดีขึ้น ควรจัดอบรมการจัดหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด ควรสำรวจความต้องการของบุคลากรในการใช้แหล่งเรียนรู้ แนะนำให้คณาจารย์จัดเก็บผลงานเพื่อความก้าวหน้าของอาชีพ ควรจัดสรรงบประมาณ

สนับสนุนการทำงานทางวิชาการให้บุคลากร บุคคลที่มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่ควรให้ขวัญและกำลังใจกับบุคคล

การกำกับดูแลคุณภาพ ควรให้คณาจารย์และนักศึกษาได้ประเมินการใช้หลักสูตรหลังจบปีการศึกษา ต้องมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรให้บ่อยขึ้นและเป็นระบบ ให้ผู้ประเมินสอนน้อยลงควรจัดทำการศึกษาติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ควรปรับข้อมูลให้น้อยลง ควรตั้งคณะกรรมการร่วมกันในการทำงานวิจัย ควรมีการวิจัยหลักสูตร ทุกปีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในวิทยาเขตน้อย

อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

การพัฒนาบุคลากรพบว่า สถานศึกษาจะต้องพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง สร้างความเข้าใจแก่อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดประเมินผลโดยมีมาตรฐานและตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับพระมหาศรีสุทธี วรโณ (พระมหาศรีสุทธี วรโณ, 2550) ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร อาจารย์ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาร่วมกันวางแผนจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม

การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จัดซื้อสื่อการเรียนการสอน จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาหลักสูตร จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน จัดอาจารย์เข้าสอนตรงตามความถนัด เช่นเดียวกับกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เสนอไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐานเป็นการปรับกระบวนทัศน์การจัดหลักสูตรการสอนที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาเช่นเดียวกับกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้เสนอไว้ว่า การจะส่งเสริมให้การจัดทำและใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาและสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษา เช่นเดียวกับ ชลิต เกษทอง

(ชลิต เกษทอง, 2550) ได้ศึกษาพบว่า การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการบริหารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาในด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การสนับสนุนการใช้วิทยากรท้องถิ่น

การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดสรรงบประมาณในการพานักศึกษาไปแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ไกลอย่างเพียงพอ ควรมีผู้ประเมินกำกับติดตามหลักสูตรของวิทยาเขต จัดระบบให้รวดเร็ว และลดขั้นตอนในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการให้มากขึ้นสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้สรุปว่า ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้น

การกำกับ ดูแลคุณภาพ ได้กำหนดการติดตาม คุณภาพหลักสูตร กำหนดระเบียบการกำกับคุณภาพหลักสูตร เช่นเดียวกับกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ที่ได้สรุปว่า เพื่อสร้างความมั่นใจแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนว่า ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังตามที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนตามความคาดหวังของสถานศึกษา การกำกับดูแลคุณภาพของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้จึงเป็นสิ่งจำเป็น สอดคล้องกับมานิชย์ มีดี (มานิชย์ มีดี, 2557) ได้ศึกษาพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการจัดทำ แผนงาน / โครงการ การนิเทศกำกับ ติดตาม และประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

สรุป

แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศโคราช 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรจัดการอบรมการทำหลักสูตรให้บุคลากรวิทยาเขต ศรีธรรมมาศโคราชให้เข้มข้น ให้เข้าใจทุกรายละเอียด 2) ด้านการสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร ควรจัดงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรให้เพียงพอ 3) ด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ควรให้อาจารย์ประจำหลักสูตร มีส่วนร่วมในเรื่องของหลักสูตรการทำหลักสูตร 4) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ ควรมีงบให้เพียงพอ 5) ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ ควรให้คณาจารย์และนักศึกษาได้ประเมินการใช้หลักสูตรหลังจบปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะแนวทางต่อการบริหารหลักสูตร ดังนี้

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวข้องบุคลากร ขาดความรู้เรื่องหลักสูตรดังนั้นในการบริหารงานจึงควรที่จะจัดหาอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ได้รับความรู้ สนับสนุนงบประมาณในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญในเรื่องของงบประมาณและทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ให้เหมาะสม เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาโดยการจัดสัมมนา เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ได้อย่างแท้จริง ให้ครอบคลุมกระบวนการของหลักสูตรในทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชลิต เกษทอง. (2550). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2556). *แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัยระยะ 10 ปี*. โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระมหาศิริสิทธิ์ วรโณ. (2550). *การจัดการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา กลุ่ม 5 เขตพื้นที่การศึกษา เขต 4 นครพนม*. ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มานิชย์ มีดี. (2557). *สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดเขต พื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหาร การศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2558). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา เล่ม 172 ตอนพิเศษ 295 ง*. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ.